

Osztályozó-és javítóvizsga
8. évfolyam történelem

Száray Miklós Történelem I. II.

Témakörök

I. Az ókori Róma

Róma történelme a kezdetektől a köztársaság koráig
A plebejusok és patríciusok küzdelme
Itália meghódítása; A pun háborúk
A köztársaság válsága – reformkísérletek.
Az egyeduralkodó kialakulása
A császárság első századai
A válság százada, a dominatus.
A római hitvilág, művészet, tudomány és jog.
A kereszténység kialakulása és elterjedése.
A népvándorlás – a Római Birodalom kettéválása és szétesése
A Kárpát-medence a római korban.

II. A korai középkor

A Frank Birodalom, a Német-római Birodalom és a pápaság kialakulása.
Válság és fellendülés nyugaton – a feudális gazdasági és társadalmi rendszer kialakulása
A Kelet-római Birodalomtól Bizáncig – a keleti kereszténység
Az iszlám és az arab világ
Az államalapítások kora Észak-, Közép- és Kelet-Európában

III. A magyar nép története az államalapításig

A magyar nép őstörténete és vándorlása.
A honfoglalás
Géza fejedelem és István király életműve

IV. Az érett középkor

A pápaság és a császárság küzdelme.
A keresztes háborúk – a lovagkor
A középkori városok kialakulása; A céhek
A rendiség kialakulása a XII-XIII. században
Közép- és Kelet-Európa, a Balkán a XI-XIII. században
A Balkán és az Oszmán Birodalom
Művelődés a XI-XIII. században

V. Az Árpád-házi királyok kora

Az új rend megszilárdítása – feudális gazdasági és társadalmi rendszer kialakulása
Szent László és Könyves Kálmán uralkodása.
III. Béla uralkodása.
II. András – az Aranybulla.
IV. Béla – a tatárjárás.
Gyengülő királyi hatalom – egységesülő társadalom
Az Árpád-kori kultúra

A továbbhaladás feltételei

Évszámok:

Kr.e. 753, Kr.e. 510, Kr.e. 367, Kr. e. 287, Kr.e. 264-241, Kr.e. 218-201, Kr.e. 168, Kr.e. 74-

71, Kr.e. 44, Kr.e. 48, Kr.e. 31, Kr.u. 212, 313, 395, 476, 622, 732, 800, 843, 962, 1054, 895-896, 955, 973, 997-1000-1038, 1066, 1095, 1122, 1215, 1278, 1302, 1077-1095, 1095-1116, 1172-1196, 1205-1235, 1222, 1235-1270, 1241-1242, 1301.

Személyek:

Romulus, Remus, Hannibál, Cornelius Scipio, Gracchus-testvérek, Marius, Sulla, Spartacus, Cicero, Pompeius, Julius Caesar, Antonius, Augustus, Nero, Traianus, Hadrianus, Diocletianus, Názáreti Jézus, Mária, József, Júdás, Szent Pál, Constantinus, Attila, Livius, Tacitus, Plutarkhosz, Klodvig, Merovingok, Martell Károly, Kis Pippin, Karolingok, Nagy Károly, Szent Benedek, Justinianus, Cirill és Metód, I. (Nagy) Ottó, Mohamed, Szvatopluk, Álmos, Árpád, Kurszán, I. (Szent) István, Géza fejedelem, Koppány, Imre herceg, Szent Gellért, I. (Hódító) Vilmos, VII. Gergely, IV. Henrik, III. Ince, IV. (Szép) Fülöp, Habsburg Rudolf, Szent Ferenc, Szent Domokos, Aquinói Szent Tamás, I. András, I. László, Könyves Kálmán, III. Béla, Anonymus, II. András, Julianus barát, Batu kán, IV. Béla, Kézai Simon.

Fogalmak:

királyság, köztársaság, patrícius, plebeius, cliens, consul, senatus, dictator, néptribunus, censor, provincia, senatori rend, lovagrend, rabszolga, gladiátor, amfiteátrum, reform, császár, triumvirátus, principatus, limes, legio, colonus, népvándorlás, barbár, dominatus, zsinagóga, diaszpóra, Újszövetség, keresztény, evangélium, megváltó, próféta, apostol, vallás, egyház, püspök, zsinat, középkor, gróf – grófság – örgrófság, ortodox egyház, római katolikus egyház, pápa, szerzetes, szerzetesrend, kolostor, bencés rend, szkizma, hűbériség, feudalizmus, hűbérúr, hűbéres, hűbərbirtok, uradalom, jobbágy, jobbágytelek, robot, allódium, vár, iszlám, Korán, kalifa, őshaza, finnugor, nomadizmus, kazárok, kettős fejedelemség, kende, gyula, nemzetség, törzs, törzsszövetség, fejedelem, táltos, székely, honfoglalás, kalandozások, szeniorátus, királyi vármegye, ispán, tized, királyi udvar, kamara, kancellária, investitúra, szent, kiközösítés, zárandok, ereklýe, kereszties hadjáratok, lovag, lovagrend, inkvizíció, eretnekség, kolduló rendek, talajváltó rendszer, nyomásos gazdálkodás, hospes, középkori város, kiváltság, kommuna, céh, városi önkormányzat, polgár, adó, vám, járványok, távolsági kereskedelem, Hanza, levantei kereskedelem, kereslet – kínálat, rendek, rendiség, skolasztika, egyetem, lovagi kultúra, román stílus, gótikus stílus, oklevél, kódex, legenda, várnépek, várjobbágyok, hiteleshely, bán, vajda, nádor, Szent Korona, regálé, serviens, bandérium, báró, nemes, Aranybulla, nemesi vármegye, familiaritás, százszok, kunok, tatárok.

Földrajzi nevek:

Itália, Róma, Római Birodalom, Karthágó, Cannae, Záma, Hispania, Gallia, Actium, Dacia, Pannónia, Betlehem, Konstantinápoly (Bizánc), Aquincum, Sopianae, Savaria, Frank Birodalom, Arab Birodalom, Poitiers, Aachen, Német-római Császárság, Pápai Állam, Kijev, Mekka, Medina, Cordoba, Bagdad, Urál, Volga, Magna Hungária, Levédia, Etelköz, Vererkei-hágó, Augsburg, Pannonhalma, Esztergom, Szentföld, Genova, Velence, Flandria, Champagne, Párizs, Oxford, Cambridge, Hanza-városok, a levantei kereskedelem útvonala, Székesfehérvár, Pozsony, Horvátország, Erdély, Dalmácia, Szerémség, Muhi, Buda.